

Førtidspensioner 2013:4

Stort fald i antal tilkendelser af førtidspension i 2013

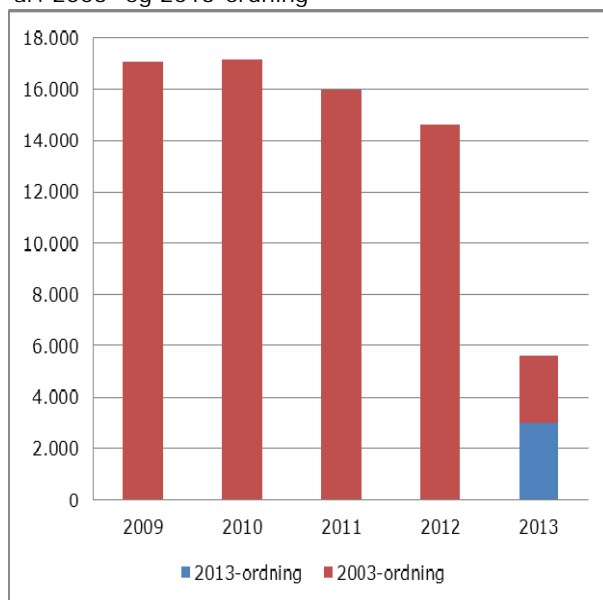
Kommunerne tilkendte i 2013 5.687 førtidspensioner.¹ Det er et markant fald i forhold til tidligere år, hvor antallet har varieret mellem 14.500 og 17.500 tilkendelser, jf. figur 1.

Faldet i antallet af tilkendelser i 2013 skal imidlertid ses i sammenhæng med den nye lovgivning, der trådte i kraft 2013², og som blandt andet indebærer, at personer under 40 år ikke længere kan få tilkendt førtidspension, medmindre det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres. I stedet skal en individuel og helhedsorienteret indsats i et ressourceforløb udvikle arbejdsevnen.

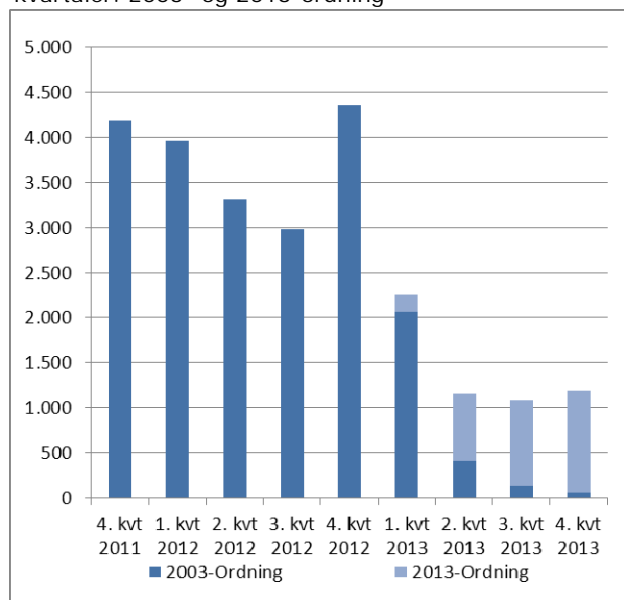
Personer over 40 år skal tilsvarende tilbydes ressourceforløb, og der kan ikke tildeles førtidspension, hvis arbejdsevnen kan forbedres gennem aktivering, behandling, revalidering, ressourceforløb eller på andre måder.

Der vil således være en vis forsinkelseeffekt som følge af, at de fleste borgere efter de nye regler skal deltage i ressourceforløb, før der tages stilling til, om der skal igangsættes en førtidspensionssag. Det har desuden taget tid for kommunerne at foretage omstillingen til de nye arbejdsgange og tværfaglige samarbejdsformer mellem de kommunale forvaltninger og regionernes kliniske funktion mv. Niveauet for antallet af tilkendelser i de kommende år kan derfor ikke uden videre vurderes ud fra 2013-tallet.

Figur 1 Antal tilkendelser af førtidspension fordelt på år. 2003- og 2013-ordning

Figur 2 Antal tilkendelser af førtidspension fordelt på kvartaler. 2003- og 2013-ordning

I 4. kvartal 2013 tilkendte kommunerne 1.131 førtidspensioner efter 2013-ordningen og 58 førtidspensioner efter de gamle regler (2003-ordningen), svarende til i alt 1.189 tilkendelser. Det

¹ Faldet må dog forventes at blive lidt mindre, da kommunerne erfaringsmæssigt indberetter et mindre antal afgørelser med en vis forsinkelse.

² Reglerne om tilkendelse af førtidspension er ændret med virkning fra 1. januar 2013 for nye førtidspensionssager (2013-ordningen). De sager, som var påbegyndt i 2012, bliver stadig afgjort efter de tidligere regler (2003-ordningen).

er 73 procent færre tilkendelser end i 4. kvartal 2012, hvor 4.363 afgørelser endte med en tilkendelse, se figur 2 og tabel 1. I forhold til 3. kvartal 2013 er antallet af nytilkendelser efter 2013-ordningen steget fra 940 til 1.131, mens antallet af tilkendelser efter 2003-ordningen er faldet fra 137 til 58.

Yderligere data og informationer om både kommune- og nævnsafgørelser er tilgængelige via "Tal fra Ankestyrelsen" på Ankestyrelsens hjemmeside: www.ast.dk.

Nøgletal³

Tabel 1 Kommunale afgørelser for ansøgere uden pension. 2003- og 2013-ordning. Antal og procent

		2012	2013	2. kv. 2012	3. kv. 2012	4. kv. 2012	1. kv. 2013	2. kv. 2013	3. kv. 2013	4. kv. 2013	Ændring ift. 4. kv. 2012
Antal afgørelser	I alt	17.443	8.823	3.991	3.657	5.131	3.334	1.997	1.697	1.795	-65%
	2013-ordning						252	1.005	1.358	1.555	
	2003-ordning	17.443	4.653	3.991	3.657	5.131	3.082	992	339	240	
Nytilkendelser	I alt	14.620	5.687	3.315	2.982	4.363	2.261	1.160	1.077	1.189	-73%
	2013-ordning						198	745	940	1.131	
	2003-ordning	14.620	2.673	3.315	2.982	4.363	2.063	415	137	58	
Afslag	I alt	2.823	3.136	676	675	768	1.073	837	620	606	-21%
	2013-ordning						54	260	418	424	
	2003-ordning	2.823	1.980	676	675	768	1.019	577	202	182	

Tabel 2 Hoveddiagnose for tilkendte pensioner til ansøgere uden pension. Procentandel

		2012	3.kvt. 2012	4.kvt. 2012	1.kvt. 2013	2.kvt. 2013	3.kvt. 2013	4.kvt. 2013	Ændring ift. hele 2012, pct.point
Total	Lidelser i bevægeapparatet	18,2	18,6	18,2	17,0	13,5	12,3	14,2	-4,0
	Psykiske lidelser	49,0	47,5	49,6	50,8	39,7	37,1	37,2	-11,8
	Andre lidelser	32,8	33,9	32,1	32,2	46,8	50,6	48,6	15,8
	I alt	100	100	100	100	100	100	100	
2013- ordning	Lidelser i bevægeapparatet	-	-	-	8,1	12,2	12,2	14,3	-
	Psykiske lidelser	-	-	-	21,7	31,4	33,3	36,3	-
	Andre lidelser	-	-	-	70,2	56,4	54,5	49,3	-
	I alt				100	100	100	100	
2003- ordning	Lidelser i bevægeapparatet	18,2	18,6	18,2	17,8	15,9	12,4	12,1	-
	Psykiske lidelser	49,0	47,5	49,6	53,6	54,5	63,5	53,4	-
	Andre lidelser	32,8	33,9	32,1	28,6	29,6	24,1	34,5	-
	I alt	100	100	100	100	100	100	100	

³ Tallene er pr. 28-02-2014 og kan i forbindelse med kommende offentliggørelsen blive ændret.